

G A Z E T Y K R A K O W S K I E Y

W NIEDZIELĘ DNIA 28. SIERPNIA 1796.

Z Wiednia d. 20. Sierpnia.

Doniesło się niedawno, iż feldmarszałek hrabia Wurmser został przymuszonym, zgromadzić swoją armią za rzekę Etsch. Lecz gdy się potym nieprzyjaciel obrocił do przestynków wzgorkowych między izeiorem Garda i prawem brzegiem Etschy, i gdy feldmarszałek widział bydz rzeczą potrzebną uprzedzić nieprzyjaciela i dać pomoc za izeiorem stojącemu korpusowi pod feldmarszałkiem-leit: Quosnadovich, zaczęym umyślił podług swego rapportu pod d. 9 t. m. zapobiegając zamachom nieprzyjaciela rozciągnąć się w ciąż na lewem brzegu Etschy, a w górę posłał jedną część armii dla zabezpieczenia wzgorkow, aż do przybycia feldmarszałka-leit Quosnadovich. Resztę zaś armii pod feldmarszałkiem-leit Mezzaros postawił nad Brenta. Ostatniego jest główna kwatera w Balsano, a samego feldmarszałka Warmsera w Alla. O dalszych działaniach późniejszymi raportami obiecuie donieść.

Od niższego Renu d. 10 Sierpnia.

Podług listow z Frankfurtu pod d. 8. t. m. przybył tam był akredytowany u Helsenkafelskiego dworu Francuzki poseł Rival z baronem Waitz i mieli z magistratem długą konferencyą. — Na d. 3 zaszła

pod Bambergiem krwawa potyczka z korpusem Wartenslebena. Trzy dywizye były przeciwko niemu, i z początku zdawało się zwycięztwo na jego stronę nachylać; lecz w padłszy nakoniec jenerał adiutant Ney z częścią iazdy Francuzkiej w prawą flankę nieprzyjacielską pomieszał ją, a 2 bataliony atakowały znowu z naieżonemi bagnetami szródek i przepały go; to zdecydowało zupełnie na stronę Francuzow zwycięztwo, i feldzeigmeister Wartensleben musiał się cofnąć. Liczba poległych ieszcze niewiadoma, ale ma bydz znaczna. Francuzi popierali swoje korzyści aż do nocy, i dopiero na drugi dzień weszli do Bambergu. Feldzeigmeister Wartensleben cofa się na Amberg do Czech, ponieważ mu Francuzi zabrali prawą flankę. Francuzi są teraz panami Menu i Rednitz; na pierwszey rzece zdobyli 14 statkow żytem.

Z Franken d. 10 Sierpnia.

W tym momencie odbieramy wiadomość iż pokoy między Francją i cyrkułem Frankońskim iuz jest zawarty. Frankonia zapłaci 8 mill. liw. i od tego momentu ustana wszelkie rekwizycye. Bamberg poddał się Francuzom na d. 4 przez kapitulacyą; Bamberscy mieyscy żołnierze, będą jako ordynanse przy woysku Francuzkiem użyci, a inni rozpuszpuczeni i broń

Francuzom oddana. Rekwizycye sukna i sukien oznaczy poźniej jenerał Grenier; wszystkim mieszkańcom, iak w mieście, tak i na wsiach zabezpieczono własność i nietykalność. Żołnierz musisie tym kontentować co gospodarz ie; jeżeli on niema mięsa, to i ten musi nie ieść. Kapitulacya Würzburga była podobna do tey, ale daleko obszerniejsza. — Armia Wartensleben została przymuszona, po kilku krwawych potyczkach opuścić Forchheim i Neuenkirchen. Francuzi idą za nią krok w krok i d. 8. t. m. byli już w Neuenkirchen. — W Koburg była d. 7. dla Francuzkiej jazdy korpusu Lefevre kwatera zaplanowana, którego główna kwatera była dotąd w Rendwensdorf. — Francuzi oświadczyli iż nadgradza wszelką szkodę, którą w Haskim uczynili; officialisci Hascy mają to wszystko porządnie spisać.

Z Hanau d. 12 Sierpnia.

Cofanie się Austriackiej armii do Czech, potwierdza się co raz bardziey. Niemierne transporta idą przez Ratysbonę; d. 6. t. m. przechodziło tam wiele wozów ze złotem, amunicyą i zinnemi rzeczami z Szwabii przez kamienny most ku Hamau, aż do okolic Neumark, gdzie ma być oboz założony. Park artylleryi, który stał na wyższej Wörty wyspie, poszedł także daley. D. 8. oczekiwano tam jeszcze wielkiego transportu z Szwabii. — Piekarze Ratysbońscy byli wszyscy zatrudnieni pieczeniem chleba dla woyska Austriackiego. Emigrantow Francuzkich, których tam co dzień wiele przybywa, wypędzają zaraz z miasta. — Dwoma trzeciami częściami napełniony powietrzny ballon, został wczoray w południe od 40 Francuzów między Bergen i Preungesheim spuszczoney i na palach uczepiony.

Od Menu d. 10. Sierpnia.

Austriacka armia pod feldzeigmeisterem Wartensleben, cofa się na wyższy Falc do Czech nazad. W Kirnberg, Erlangen, Laufen, &c. przedają Celsarskie

magazyny. — Pod Würzburgiem zdobyli Francuzi 18 Hefs-darmstadtских nowych armat, które teraz do Frankfurtu prowadzą — Ze wszystkich stron donoszą, gdzie tylko Francuzi przychodzą, że się bardzo do brze obchodzą gdzie ich tylko dobrze przyyma. W Klasztorze Bonz było 6 officerów Francuzkich na obiedzie, którym znaczne prezenta pod talerze podłożono, lecz oni ich nieprzyieli. Pokazali wielkie ukontentowanie iż opat klasztorney, nieoddalił się z swego klasztoru, iak wiele innych opatów; przyrzekli mu zupełne bezpieczeństwo dla klasztoru, i postawili zaraz załogę. Opat chciał ich udarować swoim najpiękniejszym wierzchowym koniem; lecz gdy go masztalerz wyprowadził, stanęły opatowi tzy w oczach; oni postrzegszy to, rzekli mu, żeby go do swojej stayni kazał nazad zaprowadzić. — Francuzi chcą minami wysadzić fortecę Königstein; wszystkie miny już są pokopane, i kazali o tym tamtejszych okolic i miasta mieszkańców ostrzedz. — Magistrat Frankfurtski wezwał jeszcze raz d. 9 t. m. mieszkańców Frankfurtu, żeby naydaley we 24 godzin dostawili wszystkie swoje pieniądze i srebra, dla zapłacenia nałożoney kontrybucyi, bo inaczey potrzeba się obawiać, przewroczenia teraźniejszego stanu rzeczy. W nocy na 9 było kilka domów rewidowanych, a na d. 14 rozkazano mieyskim kapitanom, żeby swoje mieyskie i kwaterunku listy podali. — Francuzi nałożyli na kray Darmstadtski 5 millionow liwr: kontrybacyi. Miasto Giesen ma zapłacić z swemi okolicami 150,000 liwr: Na inne okolice i miasta nałożono także kontrybucye. Nafsau Dillingen ma 180,000 Hrabstwo Hachenburg 90,000, Wetzlar 8000 liwr zapłacić. — Z tey tu strony Renu leżące Xcia Spiru kraie, zostały założeniem 180,000 ryńskich i znacznych magazynów za neutralne uznane.

Z Sztuttgart d. 7. Sierpnia.

Dnia wczorayszego miał Francuzki jenerał St. Cyr, który srzedniem punktem kommanderuje, główną kwaterę w Hey-

denheim, a jego przednia straż zachodziła do Dunaju. — Korpus Kondeusza, miało już pójść do Włoch, które tam feldmarszałek Wurmser ma wyćwiczyć. — Podług niezawodnych wiadomości, przeszła Francuzka kolumna od 10 do 12,000 Dunaj i pomyka się z tamtej strony naprzód.

Z Hagi d. 13. Sierpnia.

Obywatel Blauw nasz minister w Paryżu powrócił tu przeszłego wtorku z tamtąd nazad. — Angielska flotta krąży jeszcze zawsze pod naszymi brzegami: wnet pokazuje się pod Texel, wnet na Mozie. Pod Gravesand widziano w tych dniach 23 Angielskich i Rosyjskich okrętów, a pod Scheweningen pokazało ich się 6, które się aż do piasku zbliżyły. — Prowincjonalna Holenderska administracja, dekretowała na nowo przymuszoną pożyczkę.

Francuzki minister Noel podał zgromadzeniu narodowemu na nowo notę, w której nalega, żeby plan nowej konstytucji iak najprędzej był ukończony. Spodziewamy się więc iż wyznaczona do tego kommisya, będzie się dla tej przyczyny spieszyć, i przed wyznaczonym iey terminem do d. 1. listopada wygotuje go. — Tenże minister przytacza następujące wyrazy w swej nocie, z listu dyrektoryatu do niego pisanego. "Interes Batawów i interes naszego związku wymaga tego, aby od wszystkich przyjaściół wolności, oczekiwany nowy porządek rzeczy iak najprędzej był zaprowadzony i żeby wszystkie przeciwności, przed konstytucją, która ma pokonać federalizm i arystokrację, odsunięte zostały. Związki nasze z Batawskimi ludem, kładą na nas obowiązek, żebyśmy się do utwierdzenia iego niepodległości tym sposobem przyczyniali i abyśmy działania rewolucyjne do pożądanego celu starali się iak najprędzej doprowadzić. Ty obywatelu dopełnisz twoich obowiązków, jeżeli się czynnie do tego przyłożysz."

Na propozycję wyznaczoney kommisji do uorganizowania uzbrojenia oby-

wateli, dekretowało zgromadzenie d. 9. 1) Iż ktokolwiek ma jeszcze iaką myśl w tej materji do podania, ma kommisji ią na piśmie podać. 2) Iż prowincya Hollandy niema rozkazu dawać pierwey municypalności do uzbrojenia się póki niebędzie organizacya gotowa.

W Amsterdamie spuszczone z warsztatu 2 niedawno nowe wojenne okręty, jeden o 70 armatach pod imieniem Wasington, a druga fregata o 32 armatach pod imieniem Bohaterki.

Z Ebermannstadt d. 10. Sierpnia.

Francuzów lewe skrzydło przechodziło tedy ku Pretzfeld. Zmierzają oni do Gräfenberg a podobno i do Lauf, gdzie przybycie Celsarskich chcą uprzędzić. Ci wyszli już z Forchheim, lecz niewiadomo czyli odstąpili tej twierdzy pod warunkiem, aby w cofaniu się nie byli napastowanemi; zdaie się jednak iż tej umowy nie było, bo Francuzi tuż za nimi postępują. Zamiar ich iest odciąć Niemców i dla tego kolumna iedna przez Waischenfeld i Bottenstein pospiesza; mówią nawet że się w Gräfenberg znajduie. Inna od 20,000 ludzi d. 9 t. m. szła po prawej i lewej stronie Redniz. W Bayersdorf chciała obozować, lecz w wieczor nadszedł rozkaz dalszego postępowania, iakoż poszła do Erlang i Norembergu, a idąc zawsze za Cesarскими marsz swoj drogą ku Ratyźbonie obrocila. — Miedzy Brand i Eschenau Francuzi dopędziwszy straż tylną Cesarakich przez cały dzień potykali się. Teraz gdy to pisze, Austriacy są przy Sulzbach i Amberg; część ich obozu przy Schnattach miała wpaść w ręce republikanów. Od Bambergu coraz nadciągają świeże ich wojska; te nawet które opasywały Moguncję są w marszu, a ich miejsce korpusy z Wandu nadciągające zastąpić mają. Pretendent korony Francuzkiej był w drodze do Drezna chcąc w Saxonii szukać schronienia, na co Elektor nie zezwolił. Przedsięwzięt

więc udać się do Pragi, a ztamtąd do Moskwy.

Z Bruxelli d. 11 Sierpnia.

Z Luxemburga poszła większa część garnizonu z wielą artyllerystów i 50 wielkich armat i innemi potrzebami ku Moguncyi; ta forteca ma być teraz ze wszystkich stron ścisnioną. Nawet i z Alzacyi, bez czego się w tamtejszych fortalach mogą obeysć, wszystko pociągło ku Moguncyi. Francuzkie korpus, które tam pod cytadela stoi, wynosi 12,000 ludzi, a jeszcze się co dzień wzmacnia. — Od niejakiego czasu naszło tu bardzo wiele obcych dezertów; wyszedł ztym rozkaz, aby każdy, w swojej municypalności, pod karą aresztu podał swoje imię. — Wzięcie Würzburga zapowiedziane tu hukiem armat. — Niektóre osoby, co były w Löwen aresztowane, zostały nazad uwolnione.

Z Strazburga d. 31. Lipca.

Oddamy sprawiedliwość wszystkim, którym się ona przynależy: Nieprzyjacieli nasi iak lwy potykali się dla zabronienia nam w niścia do Stuttgardu. Atak pierwszy republikański był nawet bez skuteczny, i od czasu przeyscia Renu pierwsze to było zdarzenie, iż zestratą odparci zostali. Lecz posłużyło to tylko dla tym mocniejszego zapalenia naszych odważnych obrońców. — Słyszano ich mówiących. — "Tym lepiej, dziś się mężnie potykaia, większa więcej chwałę pozyskać możemy." Uderzyli zaraz drugi raz na Cesarskich z naysmyślniejszym skutkiem. Austriacy opuścić swe stanowiska, i cofnąć się 2 mile drogi musieli, a potem przeprawili się za Nekker z pośpiechem. Dywizya jenerała Delmas jest w Heilbronn, gdzie wielkie magazyny nieprzyjaciela zdobyto.

D O N I E S I E N I A.

Gdy dnia ostatnie sierpnia r. t. kończy się kontrakt arędy czopowego w mieście Sandomierzu; podaje się więc do wiadomości, iż d. 1. września r. t. będzie w Sandomierzu publiczna licytacya takowego czopowego, i więcej dajacemu puszczone będzie; licytacya zacznie się od ostatniego kontraktu pfaci.

Podaje się do wiadomości iż w państwie Landskorońskim znajduie się 200 baranów 1. 2. 3. 4. letnich przedniego Hiszpańskiego gatunku, którym tu w kraiu w różnych znajdujące się miejscach i nazywane Angielskie owce, w wielości i piękności wełny wcale niewyrównaia; gdyż z jednego tych Hiszpańskich baranów, więcej iak 3. funty Wiedeńskie wełny dostae się, a cetnar tej wełny na miejscu po 80 ryńskich sprzedany bywa.

Jeżeli sobie kto życzy tego gatunku baranów, do przypuszczenia i poprawienia swoich owiec nabydź, możesię do Izdebnika zgłosić, do JP. inspektora Schindlera.

Dla tego ta wiadomość powtarza się iż w gazetach przeszłych przez niedobre przetłomaczenie z Niemieckiego na Polskie, nieiaśnie wyrażone i omylone było.; gdyż tam wcale ordynaryynych Polskich owiec niemasz.

Bartłomiy Musiał, zagrodnik, rodem z Xiążniczek dobr Akademii Krakowskiej dziedzicznych o milę od Krakowa, będąc wziętym na żołnierza podczas insurrekcyi, dotąd iak poszedł z woyskiem z pod Bofutowa żadney o nim nieszcześliwa jego żona Rozalia Mazurowna niema wiadomości. Ktoby więc o nim czy żyie lub umarł mógł wiedzieć, niech będzie łaskaw dać znać do Konsystorza Krakowskiego.

Gdy w miastach Królewskich i Biskupich w Cyrkule Chełmskim, wychodzi czas od ostatniego sierpnia t. r. arędy czopowego, podaje się ztym do wiadomości, iż licytacya publiczna, takowego czopowego będzie się odprawiać d. 24 sierpnia w Dubience, dla miasta Dubienki, d. 25 w Chełmie, dla miasta Chełmu, Pawłowa i Sawina, d. 28 w Tarnogurze, dla miasta Tarnogury, a d. 29 w Krasnostawie, dla miasta Krasnostawu, o godzinie 9 zrana; ktoby sobie więc życzył jedno lub drugie z tych licytować, niechay się w wyżej wzmiankowanym czasie na przeznaczonych miejscach znajduie.